

si hom no sabés res de Llull, Shakespeare o Cervantes, hi trobaria precisament això: un llibre d'aventures.

Ple de joc, humor i sexe, com l'autor ens té acostumats, la novel·la sug-

gereix una mena de trama paneuropea, una conjura secreta d'inspiració. Aquesta conjura, fet i fet, és l'art.

ARIÀ PACO ABENOZA

Jaufré

Traducció i estudi d'Anton M. Espadaler. Editorial Barcino, «Biblioteca Barcino», 2021

Quan l'any 2015 Anton M. Espadaler va publicar la traducció catalana de la *Flamenca* (Publicacions de la Universitat de Barcelona), sabia que encara no havia acabat la feina. Sabia que l'havia de completar amb la traducció de l'altra gran novel·la occitana, el *Jaufré*, dues obres magnífiques escrites al segle XIII en terra de trobadors i que, davant de la proliferació de manuscrits i poesia trobadoresca, posen en evidència que la narrativa occitana existeix com una excepció, com va deixar establert Alberto Limentani fa molt de temps (Alberto Limentani. *L'eccezione narrativa. La Provenza medievale e l'arte del racconto*. Einaudi Editore, 1977).

Per això cal celebrar amb bombo i platerets la publicació de la traducció catalana del *Jaufré*: perquè culmina amb èxit una bona feina i perquè posa a l'abast del públic català culte una obra fonamental de l'edat mitjana que, a més, té el mèrit de ser molt divertida. El *Jaufré*, una obra anònima d'autoria catalana, datada possiblement a finals del regnat de Jaume I, conté tots els elements de la matèria de Bretanya i hi afegeix l'aparició de dos episodis còmics, que obren i tanquen la novel·la amb gran mestratge. A l'arrencada, el rei Artús és arrossegat per una bèstia grossa i fera que el condueix a dalt d'un penya-segat, mentre, a sota, els cavallers de la cort es despullen i munten un matalàs amb la roba per si de cas el rei s'estimba. Al final, el rei Artús arrenca el vol enganxat a les urpes d'un ocell gegant que acaba per deixar-lo a terra, sa i estalvi. A l'entremig, hi ha l'insult a la cort

